

paa et, nemlig med Hensyn til Beregningen af Lønningsfonden eller, som det før var foreslaaet, Indbetalingen i Statskassen. Jeg har gjort opmærksom paa, at ganske vist vil Resultatet af Forslaget give et ringere Beløb af Alderstillsæg end beregnet, men paa den anden Side er der ved den Oversigt, der er givet over Status med Hensyn til Pensionsberegningen, glemt, at allerede nu Pensionsbyrden til entledigede Præster er meget større, end den i Bilagene er opgivet at være efter Gjennemsnittet af 5 Aar; thi i de 5 Aar er der kun beregnet, hvad Pension der ligger paa Embedet, men ikke den Pension, der for Diebliffet udredes af Statskassen, og dernæst er der ikke taget Hensyn til, at Pensioneringen er frebet rask frem i 1860 og 1861, saa at, hvis jeg ikke feiler, var i samme Pensionsbyrden til Geistligheden ikke 9,000 Rd., som her er forudsat, men 45,000 Rd. Der er altsaa flere Ting, som kunde indvendes, men min Hovedindvending mod Forslaget er, at det paa dette Punkt vil bringe et ganske andet Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Præstegaardenes fremtidige Stilling, til Afgjørelse.

N. Hansen: Hvad der har givet mig Anledning til at begjære Ordet, er Minoritetens Forslag under det 13de Afstemningspunkt og navnlig den Deel af samme, der siger: at de Præstegaarde, som have Jordtilliggende, skulle beholde saameget, som er nødvendigt for derpaa at holde 5 à 6 Køer og 2 Heste. Jeg kan finde dette passende; thi naar Præsterne faae det, saa kunne de baade kjøre og ride og have det Fornødne til deres Huusholdning; hvad de have mere, er upassende; thi jeg antager ikke, at Præsten er sikket til at være Aulsbruger. Jeg kan anføre et Exempel fra en Præstegaard, der laae i Nærheden af mig, hvor Præsten selv har erklæret for mig, at det var neppe han kunde bestaae, skjøndt han havde et Jordareal af 152 Td. Land og af Hartkorn 17 Td. 5 Skp. Nu skulde man jo antage, at den Præst, hvis Præstegaard havde saameget Jordtilliggende, rigtig kunde leve godt, men det kunde han slet ikke; han sagde til mig, at hvis han ikke havde havt Clever til Underviisning, havde han ikke kunnet bestaae. Med Hensyn

til et andet Præstekald, Sviestrup, skal jeg bemærke, at der var til den nævnte Præstegaard et Jordtilliggende af Hartkorn 21 Td. 6 Skp. og et Areal af 180 Tdr. Land. Men denne Mand afbenyttede ikke Jorden, efter hvad jeg har hørt sige, han var en troende og hellig Præst, der brugte Ordet istedetfor Jorden; han overlod derfor Jorden til Indsiddere, Bønder, Huusmænd, de kunde faae saameget deraf, som de fandt for godt. Man kan sige, at det var maaffee det Bedste, at disse Præster slet ingen Auling havde, og det er det, der bevæger mig til at stemme for Mindretallets Forslag. At give saa store Lønninger, som den ærede Ordfører har foreslaaet, det kan jeg just ikke samstemme med; Mennesker skulle have, hvad de med Ret og Villighed kunne tilkomme, men heller ikke mere. Naar den ærede Minister har inddeelt Præstekaldene i 6 Classer, saa er dette ikke rigtigt efter min Formening; jeg vilde, at der kun skulde være 2 Classer. Den første Klasse skulde bestaae af de troende og hellige Præster, der have faaet 2 Kaldelser, een af en høiere Autoritet og een af Staten; den anden Klasse skulde omfatte dem, som man kalder de vantroe, og af disse 2 Classer skulde den første have dobbelt Saameget som den sidste, fordi Præsterne i den første Klasse havde en dobbelt Kaldelse. Jeg veed meget godt, at det er ugjerne, at man hører Sandheden, men de Herrer maae alligevel ikke undre sig saa meget over, at jeg siger Sandhed.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg maa dog gjøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at det jo er Præstekaldene og ikke Præsterne vi inddeler, og det vilde være vanstelig at inddele Præstekaldene saaledes, at der skulde være visse af dem, der skulde være hellige, og visse af dem, der skulde være vantroe; vi regulere Lønningerne ikke for Personerne men for Kaldene. — Hvad angaaer det af den ærede Ordfører Anførte, da veed jeg ikke, om han ikke vilde være tilbøielig til at gaae ind paa et andet Exempel. Jeg maatte maaffee henvise ham til de Pag. 26 anførte Kald: Hal, samt Vandrup og Villum. Jeg troer ikke, at det der vilde udvove nogen Indskyldelse, at man lægger en anden